

X P O N I K A

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΤΟΥ ΜΠΟΣΣΑΙ

χ π ο
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Θ. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ

‘Ο γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, τυχὼν τῆς σεπτῆς ἀδείας τῆς Μητρὸς ’Εκκλησίας, παρέστην ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν ἑτησίαν συνέλευσιν τῆς ’Ἐφορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ ’Ινστιτούτου τοῦ Μποσσαί, εἰς Σελινύ, πλησίον τῆς Γενεύης, ’Ελβετίαν, ἀπὸ τῆς 25ῆς μέχρι τῆς 29ῆς ’Απριλίου 1983. ’Ακολουθεῖ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τῆς συνελεύσεως ταύτης.

‘Η ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἔλευσις κατὰ τὸ πάρὸν ἔτος τῶν μελῶν τῆς ἐφορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ ’Ινστιτούτου ἀπετέλεσε τὴν τελευταίαν παρομοίαν ἐκδήλωσιν εἰς τὴν ζωὴν τῆς ’Ἐφορίας, ἡ δόποια καὶ ὑπηρέτησε τὸ Οἰκουμενικὸν ’Ινστιτούτον καὶ τὸ ΠΣΕ κατὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο γενικῶν συνελεύσεων τοῦ ΠΣΕ, Ε’ τῆς Ναϊρόμπι (1975) καὶ ΣΤ’ τοῦ Βανκούβερ (1983), διάστημα. ’Ως ἐκ τούτου δὲ ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς αὐτὴν δρῶας: α’) προβῇ γενικῶς εἰς μίαν ἀξιολόγησιν τοῦ ἔργου τῆς ὀκταετίας (1975-1983), β’) ἐνδιαφερθῆ μὲ θέματα τρεχούσης φύσεως, καὶ γ’) θέση ὀρισμένας σκέψεις διὰ τὸ μέλλον.

A'. Mία ’Οκταετία¹.

1. Κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς παρούσης ’Ἐφορίας τὸ σπουδαιότερον πρόβλημα διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν ’Ινστιτούτον ὑπῆρξεν ἡ λειτουργία καὶ ἡ ἐπιβίωσίς του. Τοῦτο ὡφείλετο εἰς τὴν γενικὴν διὰ τὸ ΠΣΕ καὶ τὴν εἰδικὴν διὰ τὸ ίνστιτούτον οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διευθυντῶν καὶ τοῦ διδακτικοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ. Διὰ τῶν ληφθεισῶν δμῶς πρωτοβουλιῶν ἀπὸ μέρους τῶν ίθυνόντων τοῦ ΠΣΕ, τῶν μελῶν-’Εκκλησιῶν αὐτοῦ καὶ ἀλλων ἰδρυμάτων καὶ προσώπων καὶ τῆς συνεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως τῆς ’Ἐφορίας, δικίνδυνος οὕτος ἀπεσοβήθη καὶ ἡ ἐπιβίωσις αὐτοῦ κατέστη μία πραγματικότης.

2. Συναφῆς πρὸς τὴν λύσιν κυρίως τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος ὑπῆρξεν ἡ ἐσωτερικὴ ἀναδιοργάνωσις τοῦ ίνστιτούτου ὑπὸ διπλῆν μορφήν: α’) ὡς κέντρου προγράμματος διδασκαλίας-συνεδρίων, καὶ β’) ὡς κέντρου ξενοδοχειακῆς ὑφῆς, μὲ δύο βασικὰς ἀρχάς, α’) τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρχῆθεν

1. Β. Θ. Σταυρίδον, *Τὸ Οἰκουμενικὸν ’Ινστιτούτον τοῦ Μποσσαί*, ’Εκκλησία καὶ Θεολογία 3 (1982) 431-440.

τεθέντος χαρακτῆρος τούτου ὡς ὕδρυματος παρέχοντος τὴν οἰκουμενικὴν κατάρτισιν τῶν μελῶν· Ἐκκλησιῶν τοῦ ΠΣΕ καὶ εὐρύτερον, καὶ β') τὴν ἀνάγκην πληρώσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένων πρὸς φιλοξενίαν διατυπώσεων.

‘Η ἐσωτερικὴ αὕτη ἀναδιοργάνωσις, παρὰ τὰς ἐμφανιζομένας ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας, φαίνεται δτὶ ἀπέδωκε καρπούς.

3) ‘Ο κυριώτερος σκοπὸς διὰ τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι καὶ παραμένει ἡ οἰκουμενικὴ κατάρτισις τῶν εἰς αὐτὸ προσερχομένων καὶ εὐρύτερον τῶν λαϊκῶν καὶ κληρικῶν μελῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἐπιτελεῖται διὰ α') τοῦ τακτικοῦ ἐτησίου ἑξαμήνου τῶν ἀνωτάτων οἰκουμενικῶν σπουδῶν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Γενεύης, β') τοῦ συνεχοῦς θερινοῦ προγράμματος μάθημάτων ἢ σεμιναρίων καὶ ἄλλων κύκλων μαθημάτων ἢ σεμιναρίων, καὶ γ') τῶν διαφωτιστικῶν διαλέξεων, τῶν γενομένων πρὸς τοὺς διαφόρους ὅμιλους ἐπισκεπτῶν εἰς Μποσσαί.

Παρὰ τὰς οὕτωσεὶ καταβληθείσας ἀξιολόγους προσπαθείσας, εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ, δτὶ ἡ οἰκουμενικὴ κατάρτισις ἢ ἐκπαίδευσις τῶν συνδεομένων πρὸς τὸ οἰκουμενικὸν Ἰνστιτούτον δὲν ὑπῆρξε πλήρης κατὰ πάντα καὶ ἀπόλύτως ἐπιτυχής.

4) ‘Η τακτικὴ παρουσία τῶν δύο ἀδελφῶν-μοναχουσῶν ἐκ τῆς προτεσταντικῆς γυναικείας μοναστικῆς κοινότητος τοῦ Γκράντ Σάμπτ τῆς Ἐλβετίας ἐνίσχυσε τὴν πνευματικότητα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Ἰνστιτούτου.

Κατὰ κοινὴν ὅμολογίαν, αἱ ἀδελφαὶ ἐπέτυχον τοῦτο πρωτίστως διὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν παραδείγματος, τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μοναστικῶν ἴδεωδῶν, τῆς τακτικῆς ἐπιτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν ἀκολουθιῶν, τῆς ἐνισχύσεως τοῦ παραδοσιακοῦ χαρακτῆρος τῆς θείας λατρείας, τῆς εἰσαγωγῆς πολλῶν τύπων μόρφων ἐκ τῆς ὁρθοδόξου θείας λατρείας, τῶν ἵ, εἰκόνων, συμβόλων, κ.ἄ.

5) ‘Η μετὰ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας συνεργασία ἐπετεύχθη διὰ διαφόρων τρόπων.

α') Τὸ ρωμαιοκαθολικὸν οἰκουμενικὸν Ἰνστιτούτον τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Φριβούργου τῆς Ἐλβετίας κατέστη συνεργαζόμενον σῶμα μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου.

β') Τὸ ὅλον ἔργον ὅμως τοῦ συγτονισμοῦ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργειῶν ἥρχισε νὰ ἐπιτελῆται μέσω τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῆς Ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν τοῦ Βατικανοῦ.

Οὕτω εἰς τὰς συνελεύσεις τῆς ἐφορίας τοῦ Ἰνστιτούτου παρευρίσκεται ἐκπρόσωπος τῆς γραμματείας ταύτης. Ἀπὸ τοῦ 1980 καὶ ἔξῆς διορίζεται κατ' ἔτος ρωμαιοκαθολικὸς ὡς μέλος τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ (ἐπὶ ἐννεαμήνου βάσεως). Δίδεται μεγάλη σημασία εἰς τὴν κατ' ἔτος ἐπιτελουμένην τακτικὴν

έπισκεψιν τῶν συμμετεχόντων εἰς τὸ ἔξαμηνον τῶν ἀνωτάτων οἰκουμενικῶν σπουδῶν εἰς τὸ Βατικανόν. ’Εφέτος (1983) συνεκλήθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ ἱνστιτούτον τὸ σεμινάριον διὰ τὸν Ρωμαιοκαθολικισμόν.

Τὸ δόλον θέμα βεβαίως τῆς ἐκατέρωθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνεργασίας δέον νὰ κρίνηται ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ δυνατοῦ ἢ μὴ τῆς συμμετοχῆς τῆς ρωμαιοκαθολικῆς ’Εκκλησίας ὡς μέλους τοῦ ΠΣΕ καὶ τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν πρᾶξιν τρόπου συνεργασίας ταύτης μετὰ τῶν διαφόρων γραφείων τοῦ ΠΣΕ.

6. ‘Η ὄρθοδοξος συνεργασία.

α') ‘Η ’Εφορία. ‘Η ’Ορθόδοξος ’Εκκλησία, διὰ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατεῖχε συνεχῶς μίαν θέσιν μεταξὺ τῶν 13 εἰς τὴν ’Εφορίαν τοῦ ἱνστιτούτου κατὰ τὰς δύο τελευταίας περιόδους τῆς ἴστορίας τοῦ ΠΣΕ, Ι. Β. ’Αναγνωστόπουλος, ΙΙ. Β. Σταυρίδης (Ι. 1968 - 1975, ΙΙ. 1975-1983).

β') Οἱ καθηγηταί. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ ’Ινστιτούτου ἀποχώρησιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Νικολάου Νησιώτου τὸ 1974 (1958-1974), ὄρθοδοξον μέλος τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ διωρίσθη ὁ τότε ὑφηγητῆς τοῦ αὐτοῦ πανεπιστημίου κ. ’Ιωάννης Παναγόπουλος (1974 - 1976). ’Αξιαι μνείας παραμένουν αἱ προσπάθειαι, τὰς ὁποίας κατέβαλεν ἡ Μήτηρ ’Εκκλησία διὰ τῶν εἰς τὴν Κεντρικὴν ’Επιτροπὴν τοῦ ΠΣΕ ἐκπροσώπων αὐτῆς ὅπως ἀνανεωθῆ τὸ συμβόλαιον τοῦ κ. Παναγοπούλου, προσπάθειαι δυστυχῶς μὴ καρποφορήσασαι. Τὸν Μάϊον 1977 ὡς ὄρθοδοξος σύμβουλος εἰς τὸν καθηγητικὸν σύλλογον τοῦ Μποσσαί διωρίσθη ὁ δρ. Κωνσταντῖνος Πάτελος, ἀλλὰ δὲν ἐδίδαξεν.

’Εν τῷ μεταξύ, οἱ εἰς τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς τοῦ ΠΣΕ ἀντιπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν ὄρθοδοξῶν ’Εκκλησιῶν, ἔξέφραζον τὴν ἀνάγκην διὰ τὸν ἄμεσον διορισμὸν ὄρθοδοξου μέλους εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικόν τοῦ ἱνστιτούτου. Τοῦτο ἐπετεύχθη τελικῶς διὰ τοῦ διορισμοῦ εἰς τὴν θέσιν ταύτην τοῦ δρος Δάν-’Ηλίε Τσιομποτέα, νέου θεολόγου ἐκ τῆς ὄρθοδοξου ρουμανικῆς Εκκλησίας, τὸ 1980. Οὗτος, κατὰ κοινὴν ὅμοιογίαν, ἐπιτελεῖ ἀπὸ ὄρθοδοξου πλευρᾶς ἔργον θετικὸν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν ’Ινστιτούτον τοῦ Μποσσαί.

γ') Οἱ φοιτηταί. ’Εν ἀντιθέσει πρὸς τὴν περίοδον τῆς διευθύνσεως τοῦ κ. Νησιώτου, ὅτε ὁ ἀριθμὸς τῶν ὄρθοδοξῶν φοιτητῶν εἰς Μποσσαί παρέμενε σταθερός, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, δυστυχῶς, ἡ ἐκεῖ παρουσία τῶν ὄρθοδοξῶν φοιτητῶν ἐμειώθη σημαντικῶς καὶ εἶναι σχεδὸν ἀσήμαντος καὶ ἀνύπαρκτος. Τοῦτο δὲ πρὸς βλάβην τῆς ὄρθοδοξου ’Εκκλησίας, τοῦ ΠΣΕ καὶ τῆς μεταξὺ τούτων κατανοήσεως καὶ συνεργασίας.

δ') Τὸ σεμινάριον τῆς ὄρθοδοξου λατρείας καὶ πνευματικότητος. Κατὰ

τὴν περίοδον τῆς ἀπουσίας ὁρθοδόξου καθηγητοῦ εἰς Μποσσαί, τὴν ὥλην διοργάνωσιν τοῦ ὡς ἄνω σεμιναρίου ἀνελάμβανον ἀπὸ κοινοῦ ἢ διεύθυνσις τοῦ Ἰνστιτούτου μετὰ τοῦ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Κέντρον τῆς Γενεύης, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ μ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Γεωργίου Τσέτση, τελοῦντος ὁρθοδόξου ὅμιλου ἐργασίας (ἢ ἐπιτελείου). Καὶ μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ὁρθοδόξου καθηγητοῦ κ. Τσιομποτέα ἡ συνεργασία αὕτη συνεχίζεται.

Ἐδῶ δέοντας ὅπως ἔξαρθοῦν αἱ καλαὶ ὑπηρεσίαι, αἱ ὅποιαι προσφέρονται ὑπὸ τοῦ ὁρθοδόξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς Σαμπεζύ, πλησίον τῆς Γενεύης, διὰ τῆς καλύψεως τῶν διὰ τὴν θείαν λατρείαν καθ' ὥλην τὴν Μεγάλην Ἐβδομάδα καὶ τὸ "Ἄγιον Πάσχα καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἀναγκῶν τοῦ σεμιναρίου τούτου καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων

Κατὰ τὸ ἐφετεινὸν σεμινάριον (25 Ἀπριλίου—8 Μαΐου 1983) τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῶν ὅμιλητῶν προήρχετο ἐκ τῶν θεολόγων καὶ κληρικῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Αἱ σχέσεις τῶν δύο τούτων πλησίον τῆς Γενεύης καὶ γειτονικῶν ἰδρυμάτων σήμερον εἶναι δυνατὸν ὅπως χαρακτηρισθοῦν ὡς λίαν καλαί.

B'. Θέματα τρεχούσης φύσεως.

Εἰς τὰς ὑποδιαιρέσεις τοῦ Α' τμήματος συμπεριελήφθησαν καὶ θέματα, ἀναφερόμενα εἰς τὸ παρόν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἢ ἐπανάληψίς των ἔντουθα δὲν κρίνεται ἀναγκαία.

1. Διορισμὸς νέου διευθυντοῦ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Ἰνστιτοῦτον.

Ἡ θητεία τοῦ σημερινοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου, καθηγητοῦ δρος Καρόλου Χέρτζ λήγει τὸν Σεπτέμβριον 1983. Ἡ ὥλη διαδικασία διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς θέσεως τοῦ διευθυντοῦ, ἢ ὅποια ἥρχισεν ἀπὸ πλευρᾶς Ἐφορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου ἀπὸ τὸν Μάϊον τοῦ 1981, ἐκράτησεν ἐπὶ δύο δλόκληρα ἔτη καὶ διῆλθε διὰ μέσου διαφόρων φάσεων, ἔληξεν αἰσίως κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συνέλευσιν τῆς Ἐφορίας (Ἀπρίλιος 1983).

Διευθυντής τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου διωρίσθη ὁ καθηγητὴς δρ. Ἀδριαán Γκέενσε, ἀνήκων εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο μετερρυθμισμένων Ἐκκλησιῶν τῆς Ὀλλανδίας.

Οὗτος ἐγεννήθη τὸ 1931 εἰς τὴν Ὀλλανδίαν. Ἐσπούδασε τὴν θεολογίαν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Λάιδεν (1950-1956, 1957-1958), ἀπὸ ὅπου ἔλαβε καὶ τὸ δίπλωμα τοῦ διδάκτορος τῆς θεολογίας (1971), εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Ἰνστιτοῦτον τοῦ Μποσσαί καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν (μὲ τὸν Κάρλ Μπάρθ καὶ τὸν Ὀσκαρ Κούλμανν, 1958-1959).

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν του εἰργάσθη ὡς πάστωρ καὶ διδά-

σκαλος εις διαφόρους έκκλησιαστικάς και έκπαιδευτικάς θέσεις, ώς βοηθός δὲ τοῦ καθηγητοῦ δρος "Εντμουντ Σλίνκ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Χαϊδελβέργης. Ἀπὸ τοῦ 1973 διατελεῖ καθηγητὴς τῆς δογματικῆς και βιβλικῆς θεολογίας εἰς τὴν θεολογικὴν σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Γκρόνιγκεν τῆς "Ολλανδίας.

Ο νέος διευθυντὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι κάτοχος πλουσίας οἰκουμενικῆς ἐμπειρίας, κυρίως εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἑκκλησιῶν (ΚΕΚ), ὡς πρόεδρος ἀπὸ τοῦ 1968 καὶ ἔξῆς, καὶ εἰς τὸ ΠΣΕ. Παρουσιάζει σπουδαῖον συγγραφικὸν ἔργον. Ἐκτὸς τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γλώσσης, τῆς δλλανδικῆς, γνωρίζει καὶ χειρίζεται καλῶς τὰς τρεῖς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, τὴν ἀγγλικήν, τὴν γαλλικήν καὶ τὴν γερμανικήν.

2. Ρωμαϊκαθολικὸν μέλος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ.

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1983-1984 (9 μῆνας) διωρίσθη ὁ δρ. Τόμας Π. Ράους, τοῦ ἱησουΐτικοῦ τάγματος, βοηθός καθηγητὴς τῆς Θεολογίας εἰς τὸ πανεπιστήμιον Λογιόλα Μαΐρυμάουντ, Λόδος "Αντζελες, Καλλιφορνίας, ΗΠΑ. Πρὸ αὐτοῦ εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ὑπηρέτησαν:

- α') ἡ δεσποινής Μαρία Τερέζα Πορτσίλε Σαντίσσα, 1980-1981,
- β') ὁ πατὴρ Κέβιν 'Ο'Ρείλλαν, 1981-1982.
- γ') ὁ δρ. Χρίστιαν Γιοῦγκο, 1982-1983.

3. Τὸ ἔξαμηνον τῶν ἀνωτάτων οἰκουμενικῶν σπουδῶν (1983-1984).

Θέμα: 'Η 'Ορατὴ 'Ενότης τῆς 'Εκκλησίας εἰς ἓνα Διηρημένον Κόσμον. Θέματα τῶν προηγουμένων ἔτῶν ὑπῆρξαν:

"Ἐτος 1976-1977. Τίνα με λέγετε εἶναι (Μάρκ. 8,29), Θέμα Χριστολογικόν.

- 1977-1978. Δύναμις, 'Εκκλησία καὶ Πολιτεία.
- 1978-1979. Τὸ 'Αγιον Πνεύμα καὶ ἡ 'Υπηρεσία τῆς 'Εκκλησίας.
- 1979-1980. 'Η Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ Μέλλον τῆς 'Ανθρωπότητος.
- 1980-1981. 'Η Βίβλος εἰς τὴν Ζωὴν τῆς 'Εκκλησίας.
- 1981-1982. Τὸ κατ' Εἰκόνα καὶ 'Ομοίωσιν Θεοῦ. Θέμα 'Ανθρωπολογικόν.
- 1982-1983. 'Ο 'Ιησοῦς Χριστὸς-ἡ Ζωὴ τοῦ Κόσμου. Κύριον Θέμα τῆς ΣΤ' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΠΣΕ εἰς Βανκούβερ (1983).

4. Ἡ δρόδοξος παρουσία.

Εἰς τὸ προηγούμενον τμῆμα ἀρκετὰ ἐλέχθησαν ἐπὶ τῆς ὑποδιαιρέσεως ταύτης. Ἐνταῦθα δέον νὰ ἐπισημανθῇ τὸ γεγονός τῆς τακτικῆς ἀνὰ πᾶσαν ἔβδομάδα ἐπιτελέσεως τῆς δρομοδόξου λειτουργίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1982-1983.

Γ'. Τὸ μέλλον.

1. Προϋπόθεσιν διὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ ἔργου τῆς μετὰ τὸ Βανκούβερ (1983) διορισθησομένης Ἐφορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Μποσσαὶ καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἰνστιτούτου ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς ἡ ὀκταετής θητεία τῆς παρούσης Ἐφορίας. Τὸ μέτρον τῆς προσφορᾶς τῆς ἀπερχομένης Ἐφορίας θὰ κριθῇ ὑπὸ ἄλλων.

Διδομένης τῆς εὐκαιρίας, δρισμέναι σκέψεις διὰ τὸ μέλλον συναντῶνται εἰς τὰ προηγούμενα.

2. Ἐκ τῶν τριῶν μελῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1982-1983, τοῦ διευθυντοῦ δρος Καρόλου Χέρτζ καὶ τῶν καθηγητῶν δρος Χάνς Γκιότεκιγκ καὶ δρος Δάν-Ἡλίε Τσιομποτέα, ἀνενεώθη τὸ συμβόλαιον μόνον τοῦ τελευταίου, δὲ διποῖος καὶ θὰ ἀποτελῇ τὸν ἴστορικὸν-ἔμπειρικὸν συνδετικὸν κρίκον τοῦ παρελθόντος μετὰ τοῦ μέλλοντος. Οὕτος, δόμοῦ μετὰ τοῦ νέου διευθυντοῦ καὶ τῶν διορισθησομένων νέων μελῶν τοῦ καθηγητικοῦ σώματος, θὰ συνεχίσῃ τὴν ἀκαδημαϊκὴν παράδοσιν τοῦ πανεπιστημιακοῦ τούτου κέντρου τοῦ συνδεομένου μετὰ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Γενεύης.

‘Ο ἀναχωρῶν διευθυντὴς θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τι διάστημα συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ νέου τοιούτου, εἶχε δὲ τὴν καλωσύνην δύοπας ἐτοιμάση εἰδικὸν ὑπόμνημα, τὸ διποῖον ἔθεσεν ἥδη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ διαδόχου αὐτοῦ.